

SKOVPRISEN 1999 TIL HELMUTH BARNER

Helmuth Barner modtog den 3. juni Dansk Skovforenings Skovpris 1999 for sit arbejde gennem 50 år med at sikre de danske skove det bedste mulige frø- og plantemateriale.

- Man bør ikke udsætte gamle mennesker for chok. Men det var nærmest hvad jeg fik da jeg hørte at jeg skulle have skovprisen, indledte Helmuth Barner sin takketale ved modtagelsen af Dansk Skovforenings skovpris.

- Men chokket forvandlede til glæde. Alle er glade for skulderklap og ros, men det er ikke lige meget hvor rosen kommer fra. Når den kommer fra Skovforeningen, er det noget der tæller.

- Jeg har færdedes meget i de private skove. Når man skulle vurdere bevoksningerne med henblik på frøindsamling, fandtes de bedste bevoksninger i de private skove. Tak for den gode behandling jeg og mine medarbejdere altid har fået i de private skove.

- Jeg har altid forsøgt at gøre mit bedste, men der har været svipsere, og de piner mig stadig. Jeg har for eksempel leveret dårlige bøgfrø til Skovforeningens nuværende formand. Tak til ham fordi han ikke nedlagde veto mod at jeg fik prisen - eller reducerede den.

Skovprisen bestod i år af et sølvfad. Skovforeningens skovpris blev uddelt første gang i 1998 til familien Mourier-Petersen, Rugaard (se Skoven 8/98).

Helmuth Barner modtog i øvrigt i 1992 som den første Hydro Texacos pris som "Årets træven" (se Skoven 5/92).

Motivering

Skovforeningens motivering for at tildele skovprisen til Helmuth Barner blev oplæst af formand Gustav Berner på Foreningens generalforsamling:

"Helmuth Barner blev forstkandidat i 1945, og hans forstlige løbebane blev grundlagt allerede da. Barner blev tilknyttet Arboretet i Hørsholm hvor han sammen med arboretsforstander C. Syrach Larsen tog initiativ til oprettelsen af Planteavlstationen i Humlebæk. Planteavlstationen blev knyttet til stats-

- Alle er glade for ros, og når den kommer fra Skovforeningen, er det noget der tæller, sagde skovrider Helmuth Barner ved modtagelsen af Skovprisen 1999.

skovbruget, og Barner blev naturligt nok leder af Stationen.

Planteavlstationens opgave var at bidrage til forbedring af dansk skovbrugs avlsmateriale, og Barner fik afgørende indflydelse på både strategi og planlægning.

Opgaven formuleredes således:

- Sikring af bedst mulig frøforsyning til de danske skove.
- Sikring af danske skoves adgang til resultaterne af skovtræforædling.
- Sikring af planteforsyning til statens skove.

Hidtil havde frøforsyningen varieret stærkt både med hensyn til kvalitet og kvantitet.

Barner organiserede uddannelse af mandskab og udvikling af materiel. Arbejdet lykkedes i vid udstrækning så planteskolerne kunne sikre en regelmæssig og høj kvalitativ planteproduktion.

I Danmark blev de første frøplantaer anlagt allerede i slutningen af 1940'erne, og i de følgende år blev antallet af frøplantaer gradvis udbygget.

Under Barners ledelse udviklede Planteavlstationen sig til også at varetage hovedparten af den praktiske frøforsyning til de danske skove.

Hovedformålet med både fremavl og frøforsyningen var - og er - at kunne sikre det danske skovbrug en kontinuert forsyning af det bedste frø.

Ud over den praktiske frøforsyning arbejdede Barner også meget aktivt med udviklingen af det danske herkomstsystem, som via kåringer og herkomstkontrollen sikrer skovejerne velgennede og veldokumenterede frø og planter.

Også i udlandet blev Barners arbejde banebrydende, og Planteavlstationen fik en central international placering indenfor både praktisk planteproduktion og forskning.

Internationalt har Barner arbejdet på flere fronter:

- Som konsulent for OECD i spørgsmål om herkomstkontrol med skovfrø og planter.
- Indenfor IUFRO (International Union of Forest Research Organization) fik Barner til opgave at koordinere forespørgsler på forsøgsprøver, organisere frøindsamlinger i 5 vestlige stater i USA og Canada, at udvinde, rense og fordele det indsamlede frø og at nedfryse udvalgte frøsorter til fremtidig frøavl. Arbejdet lykkedes og bragte Danmark i kontakt med mange virksomheder i Nordvestamerika og institutioner i mere end 30 lande.
- I regi af FAO og med støtte fra DANIDA gennemførtes på Barners initiativ en række u-landskurser i fx Danmark, Kenya og Thailand. Barner deltog i disse kurser som leder og som forelæser, og han udvidede herved vore internationale kontakter i en række u-lande.

Arbejdet førte til en opfordring fra FAO om etablering af verdens første skovfrøcenter for u-landene. Centeret blev oprettet med støtte fra DANIDA og fik betegnelsen DANIDA Forest Seed Centre. Leder blev naturligvis Helmuth Barner. Danmark er gennem Skovfrøcenterets og Arboretets virke blevet det naturlige internationale center for skovfrøspørgsmål og benyttes i vid udstrækning som konsulent såvel af DANIDA som mange u-lande.

Barner er i dag pensionist, men arbejdet han igangsatte - både ved Planteavlstationen og Danida Skovfrøcenter - er videreført.

De to institutioner er på visse områder blevet udbygget og tilpasset nye krav, men Barners grundidé - nemlig at omsætte forsknings- og forædlingsresultater til praktisk brug til gavn for skovbruget - er forblevet uændret.

Resultaterne af de mange års målrettede indsats findes i dag i skovene i form af bedre skovsundhed, øget produktion og bedre kvalitet.

Det er en stor glæde at overrække Dansk Skovforenings Skovpris til en fagmand af en sjælden karat. "

Martin Einfeldt, Dansk Skovforening